

Katarzyna Buch

Publiczne Gimnazjum nr 19 w Łodzi,

ul. Wapienna 17

Scenariusz lekcji

Temat: Czy warto mieć głowę na karku? Analizujemy animację pt. *Danny Boy* w reżyserii Marka Skrobeckiego.

Cele ogólne:

- Uważliwienie na piękno tekstów kultury.
- Bogacenie zasobu słownictwa.
- Doskonalenie umiejętności pracy w grupie.
- Dokonywanie samooceny.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie intertekstualności,
- analizuje teksty kultury,
- interpretuje teksty kultury,
- charakteryzuje elementy świata ukazanego w animacji,
- porównuje wymowę animacji z balladą,
- wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy tekstami kultury,
- stosuje poznane związki frazeologiczne,
- wyraża opinię.

Metody pracy: pogadanka, metoda ćwiczeń praktycznych, heureza, elementy dyskusji.

Formy pracy: praca w grupach, praca zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- ballada *Danny Boy* Frederica Weatherly'ego,
- animacja *Danny Boy*, reż. Marek Skrobecki,
- Głowińska Katarzyna, *Słownik frazeologiczny*, Wydawnictwa Langenscheidt Polska,
- karta pracy nr 1 (tekst ballady *Danny Boy* wraz z tłumaczeniem i pytaniami nauczyciela),
- karta pracy nr 2 (diagram – charakterystyka miasta i tabela – charakterystyka mieszkańców),
- karta pracy nr 3 (schemat – analiza działań bohatera animacji),
- karta pracy nr 4 (tabela ze związkami frazeologicznymi).

Uwagi:

Temat powinien być zrealizowany podczas dwóch godzin lekcyjnych.

Tok lekcji:

1. Uczniowie, wchodząc do sali, losują kartki z numerami wskazującymi na przynależność do grup. Każda z nich otrzymuje zestawy kart pracy odnoszących się do omawianych na lekcji utworów oraz arkusz papieru.
2. W ramach wprowadzenia nauczyciel zapisuje temat lekcji i przeprowadza pogadankę dotyczącą zjawiska intertekstualności. Zapoznaje uczniów z celami zajęć.
3. Punktem wyjścia jest odtworzenie irlandzkiej ballady *Danny Boy*. Słuchając, uczniowie zapisują na kartkach skojarzenia odnoszące się do nastroju budowanego przez utwór muzyczny. Po zakończeniu pracy prezentują jej wyniki i konfrontują swoje spostrzeżenia.
4. Uczniowie otrzymują słowa wysłuchanej piosenki wraz z tłumaczeniem (karta pracy nr 1). W grupach analizują tekst, próbując odpowiedzieć na pytania nauczyciela umieszczone pod tekstem ballady (karta pracy nr 1). Przedstawiciele grup przedstawiają sformułowane wnioski, uczniowie dokonują oceny ich trafności.
5. Kolejny etap pracy stanowi analiza animacji pt. *Danny Boy* w reżyserii Marka Skrobeckiego. Uczniowie oglądają obraz filmowy. W trakcie projekcji młodzież już samodzielnie wykonuje polecenia znajdujące się na otrzymanych kartach (karta pracy nr 2). Są one związane z charakteryzowaniem elementów świata przedstawionego – miasta, jego mieszkańców i ich życia. Po zakończeniu pokazu poszczególne grupy przedstawiają wyniki swojej pracy i wymieniają się uwagami.
6. Następnie uczniowie pod kierunkiem nauczyciela opisują tytułowego bohatera animacji, w trakcie rozmowy uzupełniają kartę pracy nr 3. Charakteryzują wygląd, samopoczucie i zajęcia codzienne bohatera, a potem formułują wnioski wynikające z porównania go z mieszkańcami miasta. Określają skutki, do których prowadzą działania postaci.
7. Młodzież porównuje postawę bohatera filmowego i osoby mówiącej w piosence. Wskazuje podobieństwa i różnice. Zastanawia się, dlaczego tę balladę wykorzystano w obrazie filmowym.
8. Trzecie ogniwo lekcji to ocena postawy bohatera dzieła filmowego, podjętych przez niego decyzji. Uczniowie w grupach redagują kilkuzdaniową wypowiedź, będącą opinią wyrażoną na temat bohatera, dokonują wartościowania jego czynów. Muszą posługiwać się słownictwem charakterystycznym dla stylu argumentacyjnego. Następnie odczytują swoje wypowiedzi. Komentują je.
9. Zamknięciem rozważań jest zapoznanie młodzieży ze związkami frazeologicznymi związanymi ze słowem *głowa* (karta pracy nr 4). Dopasowują oni znaczenia związków. Zastanawiają się, które z nich odzwierciedlają postawę bohatera filmowego.

10. Nauczyciel prowadzi rozmowę z uczniami, mającą charakter podsumowujący i stanowiącą próbę odpowiedzi na pytanie zawarte w temacie.
11. Nauczyciel ocenia aktywność uczniów.
12. Nauczyciel zadaje pracę domową (do wyboru):
 - a) Uczniowie układają zdania dotyczące bohatera filmowego, wykorzystując poznane związki frazeologiczne.
 - b) Uczniowie redagują rozprawkę, w której spróbują odpowiedzieć na pytanie: „Czy warto mieć głowę na karku?”. W swoich rozważaniach odwołują się do obejrzanej animacji oraz wybranej przez siebie lektury szkolnej.
13. Ewaluacja.

Karta pracy nr 1

Danny Boy

Oh Danny boy, the pipes, the pipes are calling From glen to glen and down the mountain side The summer's gone and all the roses dying 'Tis you, 'tis you must go and I must bide	Och, Danny Boy, wołają wszystkie dudy, Od doliny, od góry do góry. Lato odeszło i umierają wszystkie róże - A to oznacza, że Ty musisz odejść, Mnie zaś zostaje tylko pożegnanie.
But come ye back when summer's in the meadow Or when the valley's hushed and white with snow And I'll be here in sunshine or in shadow Oh Danny boy, oh Danny boy I love you so	Ale tu wrócisz, gdy lato zagości na łące, Lub gdy doliny utoną w bieli śniegu. Ja będę tam w blasku, czy w słońcu. Och, Danny Boy, tak bardzo Cię kocham
But if ye come and all the roses dying And I am dead, as dead I well may be Ye'll come here and find the place where I am lying And kneel and say an Ave there for me	Lecz gdy Ty przyjdiesz, a róże uschną Ja też będę martwa, pogrążona we śnie, z którego nie ma przebudzenia. Wtedy Ty przyjdź i znajdź miejsce, w którym leżę; Potem uklękniij i szepnij krótkie "ava" - dla mnie ...
And I shall feel, though soft you tread above me And then my grave will richer, sweeter be For you will bend and tell me that you love me And I shall rest in peace until you come to me (Oh Danny boy I love) you so.	Wtedy poczuję nad sobą Twoją miętkość - I mój grób stanie się bogatszy, słodszy ... Gdy się pochylisz i powiesz, że mnie kochasz, Będę odpoczywać w spokoju, czekając na Ciebie w tej dalekiej krainie. (Och, Danny Boy, tak bardzo Cię kocham)

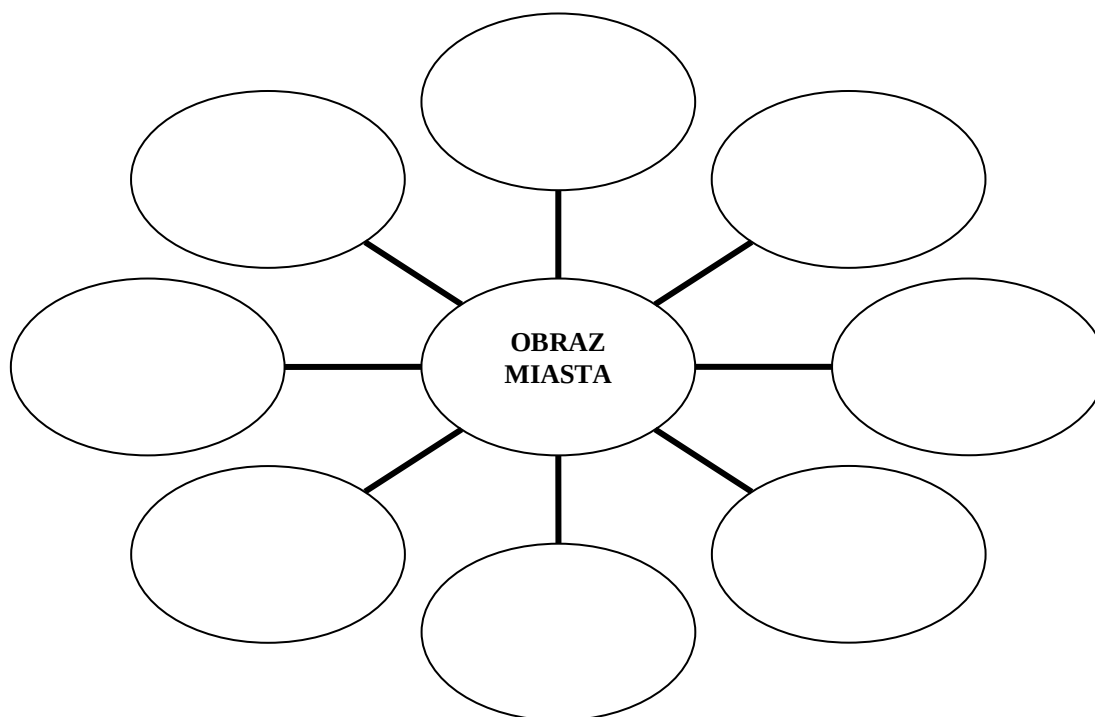
(Frederic Weatherly)

(autor tłumaczenia nieznany)

1. Kim jest osoba mówiąca?
2. Kto jest adresatem wypowiedzi?
3. Jakie są pragnienia osoby mówiącej?
4. Scharakteryzuj relację łączącą osobę mówiącą z adresatem wypowiedzi.

Karta pracy nr 2

1. Scharakteryzuj miasto, w którym toczy się akcja animacji.

2. Scharakteryzuj mieszkańców miasta i ich życie.

MIESZKAŃCY			
PLEĆ	WIEK	WYGLĄD	CECHY INDYWIDUALNE
ŻYCIE CODZIENNE			

Karta pracy nr 3

DANNY BOY		
WYGLĄD	UCZUCIA	ZAJĘCIA
WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PORÓWNAŃ BOHATERA Z MIESZKAŃCAMI MIASTA		
↓	↓	↓
.....		
.....		
.....		
↓		
SKUTKI		
↓		
.....		
.....		
.....		
↓		
PRZEMIANA ŻYCIA		
PLUSY	↓	MINUSY
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

Karta pracy nr 4

Połącz związek frazeologiczny ze znaczeniem.

ZWIĄZKI FRAZEOLÓGICZNE	ZNACZENIE
BIĆ KOGOŚ NA GŁOWĘ	BYCIE ZARADNYM, UMIEJĘTNOŚĆ RADZENIA SOBIE W TRUDNYCH SYTUACJACH
CHODZIĆ KOMUŚ PO GŁOWIE	TRUDNE DO UWIERZENIA
DAĆ SOBIE GŁOWĘ UCIĄĆ	BYCIE LEPSZYM W CZYMŚ
MIEĆ GŁOWĘ NA KARKU	BYCIE CZEGOŚ PEWNYM
NIE MIEŚCI SIĘ W GŁOWIE	INTENSYWNE MYŚLENIE O CZYMŚ
TRACIĆ GŁOWĘ	NIEROZSĄDNE POSTĘPOWANIE
UPAŚĆ NA GŁOWĘ	DEZORIENTACJA, BRAK POMYSŁU NA TO, CO ROBIĆ